

Znak: WZPS-5.431.3.18.2024.JD
Szczecin, 06.12. 2024 r.

Pani
Zdzisława Kubiak

Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Malechowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 15 października 2024 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego „Błyskawice” w Sulechowie – Sulechowo 57A, Gmina Malechowo.

Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 104/2024 z 10 września 2024 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 15 października 2024 roku.

akta kontroli str. 1 – 14

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz.177 z późn. zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez kierownika Placówek Wsparcia Dziennego w Malechowie,
- anonimowe ankiety przeprowadzone z 4 wychowankami,
- obserwacja dzieci i zajęć,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- dokumentacja prowadzona w placówce.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Prowadzenie placówki

Placówka Wsparcia Dziennego „Błyskawice” funkcjonuje na podstawie Uchwały Rady Gminy Malechowo nr XXXIV/362/2014 z dnia 14 marca 2014 r. w sprawie powołania placówki oraz Uchwały nr XXXIX/293/2022 Rady Gminy Malechowo z dnia 31 marca 2022 w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie.

W dokumentacji placówki znajdowała się pozytywna opinia komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Sławnie i właściwego państwowego inspektora sanitarnego. Placówka mieści się w budynku gminy, w którym wyodrębniono jedno duże pomieszczenie. Do dyspozycji placówki jest też duży, ogrodzony plac zabaw dla dzieci z odpowiednim wyposażeniem.

Placówka dysponuje 15 miejscami, działa w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie. Od 1.02.2021 r. placówkami wsparcia dziennego w Gminie Malechowo kieruje kierownik, który posiada kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówka funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu, w godzinach 14.30 – 18.30, podczas roku szkolnego i od 10.00 do 14.00 podczas ferii, wakacji czy innych dni wolnych od nauki, zgodnie z regulaminem i nie zapewnia wychowankom dożywiania.

akta kontroli str. 15 – 28

2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Pobyt w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Warunkiem przyjęcia dziecka do placówki jest wypełnienie karty zgłoszenia dziecka.

W dniu kontroli na liście wychowanków znajdowało się 15 dzieci, żadne nie zostało skierowane przez sąd. W placówce zatrudniony był jeden wychowawca, zatem nie doszło do naruszenia art. 28 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zostało to również potwierdzone analizą liczby dzieci korzystających z zajęć w losowo wybranych 19 dniach w okresie od kwietnia 2024 r. do października 2024 r.

W regulaminie organizacyjnym placówki wskazano, że do jej zadań należy m. in.: objęcie dzieci opieką i wychowaniem, objęcie rodziców wsparciem w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, prowadzenie zajęć wychowawczo – opiekuńczych, utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka, kuratorami, pracownikami socjalnymi, podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi i innymi organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto do zadań placówki należy organizowanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizowanie zabaw i zajęć sportowych.

Z informacji uzyskanych od kierownika ośrodka oraz z zapisów w dziennikach zajęć wynika, że dzieci korzystały z pomocy w nauce i odrabianiu lekcji. Na dzień kontroli w placówce przebywało ośmioro dzieci z trudnościami edukacyjnymi. W celu pomocy dzieciom prowadzono zajęcia indywidualne z prawidłowego trzymania narzędzia pisarskiego, czytania, rozumienia czytanego tekstu, utrwalano zasady ortografii i gramatyki, uzupełniano materiał edukacyjny, wzmacniano samoocenę i poczucie wartości, motywowano do wysiłku intelektualnego, ćwiczono koncentrację oraz kształtowano nawyk systematyczności. W wyniku podejmowanych działań uzyskano poprawę umiejętności prawidłowego trzymania narzędzia pisarskiego, poprawiono technikę pisania i czytania, ukształtowano nawyk systematyczności w realizacji zadań, poprawiono zapamiętywanie i rozumienie czytanego tekstu.

Jak wynika z dokumentacji placówki, w ramach zapewnienia czasu wolnego i rozwijania zainteresowań prowadzono zajęcia: kulinarne, plastyczne, manualne, sportowo – rekreacyjne i komputerowe, konkursy, zabawy integracyjne, zajęcia z elementami socjoterapii. Ponadto w placówce organizowane były takie imprezy jak: bal karnawałowy, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Seniora, poczęstunek wielkanocny, mikołajki, spotkanie wigilijne, pikniki rodzinne placówek wsparcia dziennego, wyjazdy do kina i play parku, wyjazd do Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie, wycieczka do Centrum Nauki w Szczecinie, nocowanie w świetlicy, wizyty w domach seniorów z laurkami, wycieczka do koszalińskiej fabryki słodyczy „Karmelek”, wycieczka na lodowisko, impreza z okazji pierwszego dnia wiosny, wycieczka koszalińską koleją wąskotorową, ognisko na zakończenie wakacji oraz rajd rowerowy do Lejkowa.

W dniu kontroli w placówce przebywało pięcioro dzieci. Jedno z dzieci nie brało udziału w zajęciach, ani nie wypełniło ankiety. Przez cały czas bawiło się klockami lego. Podczas kontroli przeprowadzono rozmowy i ankiety z czterema wychowankami w wieku od 6 do 10 lat. Dzieci wskazały, że w placówce mogą m.in. bawić się, kolorować, układać puzzle, czytać książki, uczyć się, odrabiać lekcje, rysować, wychodzić na dwór, bawić się klockami lego, malować oraz grać w gry. Rodzice lub inni członkowie rodzin mogą przychodzić do placówki oraz brać udział w organizowanych przez nią imprezach. Dwóch wychowanków określiło swoje relacje z wychowawcą jako pozytywne, a dwóch stwierdziło, że wychowawca traktuje ich źle, gdyż krzyczy na nich. Przeprowadzona obserwacja nie potwierdziła nieprawidłowych relacji pracownika placówki z wychowankami. Powyższe uwagi przekazano wychowawcy i kierownikowi placówki w celu poprawy komunikacji pomiędzy wychowawcą, a wychowankami.

Przeprowadzone wśród wychowanków ankiety oraz rozmowy kierowane wykazały 1 przypadek wystąpienia w placówce przemocy rówieśniczej, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				doroś cy	dzieck o
kopania, bicia, szarpania, itp.	0	1	0	0	1
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	0	0	0	0	0
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	0	0	0	0	0
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	0	0	0	0	0
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	0	0	0	0	0
namawiania do oglądania szkodliwych treści (przemoc, okrucieństwo wobec zwierząt, pornografia, zachowania szkodliwe dla zdrowia – patostreamy, wyzywania)	0	0	0	0	0

Z uwagi na powyższe wskazuję kierownikowi placówki na konieczność obserwacji wychowanków i podejmowania działań w celu przeciwdziałania nieprawidłowym zachowaniom.

W regulaminie organizacyjnym placówki zawarto prawa i obowiązki wychowanka, oraz ujęto system nagród i kar, jakie mogą być stosowane w placówce. Analiza ankiet oraz rozmów przeprowadzonych wśród dzieci wskazuje, że nagrody są w placówce stosowane. Jako nagrody dzieci otrzymują: słodycze, pochwały w grupie, dyplomy, kredki zapachowe oraz naklejki. Dwoje dzieci wskazało, że w ramach kary trzeba siedzieć przez 5 minut na karnym krzeselku, jak kogoś się bije albo wyzywa, a dwoje dzieci podało, że w placówce nie ma kar.

Podczas kontroli dokonano obserwacji 5 dzieci oraz zajęć prowadzonych przez wychowawcę placówki z 4 dzieci - „Metody i sposoby radzenia sobie ze złością – zajęcia z elementami socjoterapii”, które związane były z uczuciami – dzieci miały za zadanie narysować jak wyrażają swoją złość. Wychowawca przeprowadził z dziećmi rozmowę na temat tego uczucia, a następnie dzieci zaznaczały kredkami na konturze postaci ludzkiej, gdzie może znajdować się w ciele ich złość. Później rysowały na swoich kartkach jak może ona wyglądać. Wychowawca monitorował pracę dzieci, udzielał pomocy wychowankom tego wymagającym, w razie potrzeby korygował sposób trzymania przez nie kredki oraz postawę ciała. Zajęcia były adekwatne do

wieku i potrzeb wychowanków, odbywały się w przyjaznej atmosferze, a zachowanie dzieci wskazywało na ich cykliczność. Wychowawca był miły, opanowany, przyjazny, okazywał zainteresowanie każdemu dziecku i pomoc w razie potrzeby. Informacje i polecenia przekazywał w sposób zrozumiały. Wychowankowie chętnie uczestniczyli w zajęciach, byli zaangażowani. Obserwowane zajęcia oceniono pozytywnie.

akta kontroli str. 15 – 58

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, a także wolontariuszy współpracujących z placówką

W placówce, do opieki nad dziećmi zatrudniony był jeden wychowawca. W chwili przyjęcia do placówki nie spełniał wymogów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wychowawca miał średnie wykształcenie i nie posiadał przed przyjęciem do pracy wymaganego ustawą trzyletniego stażu pracy z dziećmi (jego staż pracy z dziećmi wynosił tylko 8 miesięcy). Narusza to art. 26 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Kierownik ośrodka wyjaśnił, że został on zatrudniony w wyniku konkursu, do którego zgłosiła się tylko 1 osoba, więc ośrodek mógł albo zatrudnić kandydata, albo zamknąć placówkę wsparcia dziennego. Mając na uwadze dobre opinie o kandydacie z poprzedniego miejsca pracy (przedszkole gminne w Malechowie, gdzie pracował jako pomoc wychowawcy) zdecydowano o jego zatrudnieniu. Jednocześnie w celu zwiększenia kompetencji zatrudnionej osoby ukończyła ona dwuetapowy kurs „Warsztaty dla wychowawców.”

Dane wychowawcy zostały zweryfikowane w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

W kontrolowanym okresie placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli str. 23– 59

4. Warunki lokalowe.

Na placówkę składają się:

- jedna duża sala - do zajęć i do nauki, wyposażona w stoły, krzesła, szafy z gramami, przyborami plastycznym, materiałami do zajęć i odrabiania prac domowych, aneksem kuchennym;
- toaleta.

Warunki są adekwatne do liczby i potrzeb wychowanków.

akta kontroli str. 34 -35.

5. Sposób prowadzenia dokumentacji określonej w regulaminie placówki.

W placówce prowadzona była następująca dokumentacja:

- dziennik zajęć placówki,
- roczny plan pracy placówki,
- miesięczny plan pracy placówki,

- sprawozdanie roczne z działalności placówki,
- indywidualna dokumentacja dziecka, w tym karta zgłoszenia dziecka do placówki oraz kontakty z instytucjami i rodzicami dziecka.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 4 losowo wybranych przypadków dzieci.

W teczkach dzieci znajdowały się wskazane w regulaminie dokumenty.

Udokumentowano kontakty z rodzicami/opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi (wychowawcami i nauczycielami podopiecznych). Ponadto współpracowano z kierownikiem Placówek Wsparcia Dziennego w Malechowie. W indywidualnej dokumentacji dwóch wychowanków brakowało informacji o działaniach podjętych przed przyjęciem dziecka do placówki, czy np. rodzina objęta była wsparciem asystenta, czy w rodzinie prowadzony był nadzór kuratora sądowego. Pouczono kierownika placówki o konieczności zbierania i dokumentowania informacji na temat sytuacji dzieci. W żadnym z kontrolowanych przypadków nie współpracowano z podmiotami leczniczymi. Na podstawie rozmowy z kierownikiem ustalono, że w przypadku czworga dzieci z podmiotami leczniczymi nie prowadzono współpracy, ponieważ nie było takich potrzeb. W ramach współpracy z podmiotami leczniczymi zostało zorganizowane 20.10.2023 r. szkolenie z udzielania pierwszej pomocy w wymiarze 8 godzin dla wszystkich wychowawców placówek wsparcia dziennego. W okresie od 20.10 do 15.11.2024 r. zostanie zorganizowane spotkanie dla dzieci i rodziców we wszystkich placówkach wsparcia dziennego w Gminie Malechowo z ratownikiem medycznym połączone z pokazami i nauką udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

W indywidualnej dokumentacji dzieci w 2 przypadkach znajdowały się informacje o braku asystenta w rodzinach, czy nadzoru kuratora. W 2 przypadkach rodzina przed przyjęciem dzieci do placówki zamieszkiwała poza terenem gminy.

Wszystkie dzieci objęte były wsparciem placówki na podstawie zgody rodziców.

Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja wychowanków i dziennik zajęć przechowywane są w zamkniętej szafce w sali do nauki i chronione przed dostępem osób nieuprawnionych.

akta kontroli str. 36 – 76

Podsumowanie ustaleń kontroli:

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

- brak odpowiednich kwalifikacji osoby zatrudnionej do pracy z dziećmi,

Przyczyny stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- problemy kadrowe.

Skutki stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- zatrudnienie osoby bez odpowiednich kwalifikacji.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

Kierownik ośrodka.

Uprawnienia jednostki kontrolowanej:

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wpis w książce kontroli:

Pozycja 1/2024.

Wystąpienie otrzymują:

- 1) Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie,
- 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, w celu jej wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenie

znaczące:

- 1) zatrudniać do pracy z dziećmi osoby spełniające wymogi określone w art. 26 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zalecenia.

Z upoważnienia

Wojewody Zachodniopomorskiego

Dawid Krystek

II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:

Joanna Dunajewska

Inspektor wojewódzki

Joanna Płachta

Starszy inspektor wojewódzki

WZPS-5.431.3.18.2024.JD

Zastępca Dyrektora

Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej

Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Izabela Wojtczak – Sikorska